

FÖRVALTNINGSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 21/2008 rd

Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av kommunallagen och om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i lagen om änd- ring av kommunallagen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 8 oktober 2008 en proposition med förslag till lagar om ändring av kommunallagen och om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av kommunallagen (RP 146/2008 rd) till förvaltningsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsråd Eeva Mäenpää, finansministeriet
- jurist Mika Paavilainen, Finlands Kommunförbund.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av

- justitieministeriet
- undervisningsministeriet
- kommunikationsministeriet
- Enare kommun.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås en sådan ändring i kommunallagen att det ska vara möjligt att delta i kommunala organs sammanträden med hjälp av en videokonferensförbindelse. I lagen föreslås allmänna bestämmelser om möjligheten att delta via videokonferens. Enligt förslaget ska kommunen i sin förvaltningsstadga ange om det är möjligt att delta i sammanträden med hjälp av en videokonferensförbindelse och på vilket sätt detta är möjligt. Om kommunen gör det möjligt att delta med hjälp av en videokonferensförbindelse, är kommunen enligt den föreslagna lagen skyldig att se till att den tekniska utrustning och de tekniska förbindelser som behövs för detta finns tillgängliga.

Kravet på videokonferensförbindelsen eller någon annan lämplig teknisk dataöverföring är att de som deltar i sammanträdet både ska kunna höra och se varandra.

Enligt förslaget bestämmer kommunen i sin förvaltningsstadga vilka sammanträden man kan delta i med hjälp av en videokonferensförbindelse. I sin förvaltningsstadga ska kommunen också ange de lokaler där man får delta i organens sammanträden. I lokaler som kommunen anvisat för detta ändamål ska det vara möjligt att försäkra sig om att den tekniska förbindelsen är krypterad och om vilka personer som är närvarande. Kommunen kan av särskilda skäl också tillåta deltagande i sammanträden från en plats som en ledamot i organet själv valt, t.ex. hemifrån. I

sammanträden där man behandlar ärenden som är sekretessbelagda enligt lag får man dock delta med hjälp av en videokonferensförbindelse endast i sådana lokaler som kommunen anvisar och som uppfyller ovan nämnda krav.

Sammanträdets ordförande och sekreterare ska vara närvarande där det egentliga sammanträdet hålls. Sammanträdets ordförande ska sörja för att personer som deltar med hjälp av en videokonferensförbindelse kan följa och delta i organets sammanträde under hela den tid sammanträdet varar. Om videokonferensförbindelsen bryts, ska ordföranden omedelbart avbryta sammanträdet.

För att offentlighetsprincipen ska iakttas krävs det att allmänheten ska kunna följa organets offentliga sammanträden på den egentliga sammanträdesplatsen också till de delar deltagandet sker via en videokonferensförbindelse.

Om kommunen gör det möjligt för ledamöterna i organen att delta i offentliga sammanträden via en videokonferensförbindelse i lokaler som anvisas av kommunen, kan kommunen besluta att allmänheten ska erbjudas motsvarande möjlighet att följa organens sammanträden.

Om en ledamot i ett organ deltar i ett sammanträde via en videokonferensförbindelse, får valförrättas med slutna sedlar endast om valhemligheten är tryggad.

I kommunallagen föreskrivs dessutom enligt förslaget om möjligheten att sända kallelsen till fullmäktiges sammanträde elektroniskt, om kommunen ordnar den tekniska utrustning och de förbindelser som behövs för detta. I sin förvaltningsstadga kan kommunen bestämma att andra organ får sända kallelserna till sina sammanträden på elektronisk väg.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2009.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

När lagförslaget träder i kraft blir det möjligt att delta i kommunala organs möten med hjälp av videokonferensförbindelse. Av propositionen framgår att det för deltagande i kommunfullmäktiges möten ytterligare krävs att fullmäktiges arbetsordning eller motsvarande instruktion ändras samt att förvaltningsstadgan ändras när det gäller andra organ. Förvaltningsstadgan är den enda obligatoriska instruktionen där fullmäktige utfärdar behövliga föreskrifter om kommunens förvaltnings- och beslutsförfarande. Lagförslaget utgår från tanken att föreskrifter om deltagande i fullmäktiges möten genom videokonferensförbindelse ingår i förvaltningsstadgan. I regel ska fullmäktigeledamöterna också i fortsättningen vara fysiskt närvarande vid fullmäktiges möten.

Med hänsyn till interaktionen, offentlighetsprincipen och en korrekt behandling av mötesärenden anser utskottet det motiverat att mötesdeltagarna utan avbrott ska kunna höra och se varandra under mötets gång. De kommunala organen ska likaså ha en plats för sina egentliga

sammanträden, där sammanträdets ordförande och sekreterare ska vara närvarande för att övervaka att mötet går korrekt till.

I förvaltningsstadgan ska bestämmas vilka lokaler som kan användas för videokonferensförbindelse. Skolor och bibliotek kan tänkas vara lämpliga för ändamålet. I förvaltningsstadgan kan också bestämmas att man av särskilda skäl får delta i sammanträdena på något annat ställe än i den lokal som kommunen anvisar. När det gäller dessa särskilda skäl instämmer utskottet i det som sägs i propositionsmotiven, där bl.a en persons funktionshinder nämns som ett särskilt skäl. Utskottet anser å andra sidan att det är lämpligt att kräva att sekretessbelagda ärenden bara kan behandlas i lokaler som kommunen anvisat.

Utskottet konstaterar att formuleringen av lagförslaget gör det möjligt att delta i sammanträden med hjälp av videokonferens eller någon annan lämplig teknisk dataöverföring. Oavsett de varierande tekniska möjligheterna anser utskottet att termen "videokonferensförbindelse"

är lämplig för att allmänt beskriva tekniska möjligheter att ordna konferensförbindelserna.

Med hänvisning till argumenten i propositionsmotiven och annan utredning till utskottet tillstyrker utskottet lagförslaget utan ändringar.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår förvaltningsutskottet

att lagförslagen godkänns utan ändringar.

Helsingfors den 21 november 2008

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Tapani Tölli /cent
vordf. Tapani Mäkinen /saml
medl. Thomas Blomqvist /sv
Juha Hakola /saml
Rakel Hiltunen /sd
Elsi Katainen /cent
Timo Korhonen /cent

Valto Koski /sd
Outi Mäkelä /saml
Pirkko Ruohonen-Lerner /saf
Lenita Toivakka /saml
Unto Valpas /vänst
Tuula Väättäinen /sd
ers. Veijo Puhjo /vänst.

Sekreterare var

utskottsråd Ossi Lantto.